WBA

Begroting 2022

met meerjarenraming 2023-2025

9 maart 2021

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Financiële uitgangspunten

2. Beleidsbegroting

3. Vaststellingsbesluit

4. Begroting 2022 en meerjarenraming

5. Toelichting begroting

6. Verdeelsleutel bijdragen gemeenten

7. Paragrafen

8. Bijlagen





Voorwoord

Het voorliggende document betreft de begroting 2022 (met indicatieve cijfers voor 2023-2025) voor de Gemeenschappelijke Regeling West-Brabants Archief (WBA). Deze begroting is opgesteld om inzicht te geven in de lasten en baten van het WBA voor 2022. Met trots presenteren we de begroting, waarbij we tot een lagere deelnemersbijdrage ten opzichte van 2021 zijn gekomen.

In deze begroting zijn alle organisatiekosten, de loonkosten en bedrijfsvoeringkosten opgenomen, evenals de kapitaallasten van de investeringen en de aanwending van reserves. In 2022 vraagt een aantal onderwerpen extra aandacht, zowel van het WBA als de deelnemers. De nieuwe Archiefwet (AW) en de Wet Open Overheid (WOO) zijn dan van kracht. Deze ontwikkelingen pakt het WBA samen met haar deelnemers op. Niet alleen deze landelijke wetgeving maar ook onderwerpen uit het beleidsplan 2018-2022 vragen aandacht, namelijk;

1. De digitale dienstverlening verbeteren, door het product Scanning on Demand in te richten voor de deelnemers en een nieuwe website te ontwikkelen.
2. Het E-depot - wat inmiddels in productie staat - ontwikkelen en beheren.

In de hiernavolgende begroting 2022 worden deze ontwikkelingen op de desbetreffende plaatsen nader toegelicht. In 2022 evalueren we de Gemeenschappelijke Regeling en ontwikkelen we aansluitend de beleidsvisie 2023 ev. Daarbij zullen wij intensief samenwerken met al onze partners, publiek en privaat, die met ons werken aan een toegankelijk en betrouwbare informatievoorziening voor de toekomst. Wij zullen actief zijn in het verbinden van mensen, organisaties en thema's. Niet alleen voor ons zelf, maar juist ook voor de generaties na ons.

Daarnaast is deze begroting ingericht aan de hand van de regelgeving in het Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV). Ook de kosten voor de afzonderlijke taakvelden zijn inzichtelijk gemaakt. De BBV schrijft voor om de kosten voor de overhead te specificeren en te verantwoorden. Dit is gedaan in de tabel en toelichting aan het eind van de begroting.

Wij voeren als Gemeenschappelijke Regeling vooral beleid uit. Landelijk en lokaal beleid. Dat doen wij op basis van onze professie, naar eer en geweten. Integer, transparant en bovenal met toewijding. Wij zijn klaar voor 2022!

West-Brabants Archief

Het Dagelijks Bestuur

1. Financiële uitgangspunten

In deze paragraaf zijn de financiële uitgangspunten benoemd voor de Begroting 2022 en de Meerjarenraming 2023 – 2025. Deze uitgangspunten zijn door het Dagelijks Bestuur vastgesteld en gedeeld met de deelnemers door middel van de Kaderbrief 2022.

1.1 Algemene uitgangspunten

De WBA hanteert de volgende algemene financiële uitgangspunten bij het opstellen van de begrotingsdocumenten:

• De begroting 2022, inclusief de meerjarenraming 2023 – 2025, is structureel financieel sluitend;

• De begroting 2022 gaat uit van het bestaande beleid zoals vastgelegd in eerdere begrotingen en in het beleidsplan 2018-2022 van het WBA, maar houdt ook rekening met de financiële effecten die betrekking hebben op de in deze kaderbrief genoemde beleidsontwikkelingen;

• De begroting 2022 wordt opgesteld op basis van een gelijkblijvende gemeentelijke bijdrage ten opzichte van het begrotingsjaar 2021.

• De begroting 2022 wordt opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV).

1.2 Indexering

Voor de indexering wordt gebruik gemaakt van de indexen uit de Macro Economische Verkenningen 2020, die zijn gepubliceerd in de september circulaire 2020. De volgende indexen worden toegepast:

• Prijs bruto binnenlands product 1,4%
• Loonvoet sector overheid 1,3%

1.3 Investeringen

Het WBA kent een zeer beperkt aantal investeringen. Naar verwachting is het huidige niveau van investeringen toereikend. In 2023 is er sprake van een nieuwe investering in IT voorzieningen (hard- en software).

1.4 Weerstandsvermogen en reserves

In de Begroting 2022 is een geactualiseerd inzicht in het risicoprofiel en het weerstandsvermogen opgenomen. Ook wordt in de begroting inzicht gegeven in het doel en verloop van de reserves en voorzieningen van het WBA.

1.5 Besluit Begroting en verantwoording (BBV)

De Begroting 2022 is opgesteld op basis van het BBV. Hierdoor kent de Begroting een onderscheid tussen primair proces en bedrijfsvoering. Tevens is een aantal verplichte indicatoren ingevoerd.

2. Beleidsbegroting

2.1 (Beleids-) ontwikkelingen

In dit hoofdstuk schetsen we de belangrijkste beleidsmatige ontwikkelingen voor het WBA. In deze begroting 2022 zijn deze beleidsmatige ontwikkelingen vertaald in financiële consequenties voor het WBA en haar deelnemers. Thema's als nieuwe wetgeving, E-depot, digitale dienstverlening vereisen inzet en samenwerking tussen de deelnemers en het WBA in 2022 en de daaropvolgende jaren. Gemeenten maken in rap tempo de omslag naar een digitale informatievoorziening. De eerste volledig digitaal geboren archieven zijn overgedragen. Het WBA neemt daar, conform de opdracht van de gemeenteraden bij de begrotingen sinds 2017, een leidende rol in. Het is immers een wettelijke plicht om geselecteerde informatie, dus ook de digitale, voor het nageslacht te bewaren en belangrijker nog, blijvend te kunnen raadplegen. Een intensieve relatie met de deelnemende gemeenten is van groot belang om ook de digitale toekomst in een E-depot te kunnen borgen. Die relatie is het WBA ook aangegaan met vijf verbonden partijen in de regio.

Kort gezegd zijn de doelstellingen van de samenwerking:

1. Een bijdrage leveren aan een efficiënte en effectieve borging van de digitale informatie voor de bedrijfsvoering, verantwoording en controleerbaarheid nu en voor erfgoed in de toekomst.
2. Goede kwaliteit van beleidsontwikkeling en de uitvoering van kerntaken die voortvloeien uit de Archiefwet en lokale `` regelingen.
3. Geringe kwetsbaarheid van de uitvoering van kritische taken op het gebied van archiefbeheer en wettelijk toezicht op de nog niet overgebrachte archiefbescheiden.
4. Goede kwaliteit van innovatieve en eigentijdse dienstverlening aan de interne en externe klanten binnen de financiële ruimte die geboden is.

2.1.1 Nieuwe wetgeving

Uiterlijk in 2022 is de *Wet open overheid* (Woo) en de gemoderniseerde *Archiefwet* (AW) van kracht. Deze wetten hebben tot doel om overheden en semioverheden transparanter te maken. De wet zorgt dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is. Bij het toepassen van de nieuwe wetgeving ligt de focus op vier ontwikkelingen, namelijk;

1. Proactief (*by design*) archiveren bij de creatie van informatie om duurzame toegankelijkheid en openbaarheid te garanderen voor huidige en latere generaties;
2. Processen aansluiten op het E-depot als randvoorwaarde voor borging van duurzame digitale toegankelijkheid;
3. Juridische denkkracht ontwikkelen in de organisatie wegens het complexer worden van het overbrengingsproces en het raadpleegproces door de beide wetten;

4. Vormgeven van de rol van archieven als intermediair in het veld van overheidsinformatie.

Nieuwe Archiefwet (AW)

De Archiefwet geeft een algemeen kader voor het informatiebeheer van overheidsorganen met als hoofddoel dat belangrijke overheidsinformatie behouden, vindbaar en toegankelijk blijft voor huidige en toekomstige generaties. Daarmee waarborgt de Archiefwet het behoud van archieven als bestanddeel van het Nederlands cultureel erfgoed, maar schept deze ook de voorwaarden dat de overheid zich kan verantwoorden over haar handelen.

Er zijn een tiental veranderingen die worden doorgevoerd in de nieuwe Archiefwet ten opzichte van de Archiefwet van 1995. Een grote en belangrijke verandering voor het WBA en haar deelnemers is het terugbrengen van de overbrengingstermijn van 20 naar 10 jaar. Dit betekent dat de deelnemers de archiefstukken die ouder zijn dan 10 jaar moet overdragen aan het WBA. Voorheen hoefde dit pas te gebeuren wanneer archiefstukken ouder dan 20 jaar waren. Deze verandering zorgt ervoor dat de deelnemers eerder moeten kijken naar wat ze willen bewaren en wat ze willen vernietigen. Een goede motivatie om alle zaken op orde te krijgen!

Echter is het onmogelijk om te verwachten dat gemeenten dit van de een op de andere dag kunnen bereiken. Daarom staat de wet een uitlooptermijn toe van tien jaar. Zo hebben onze deelnemers vanaf het moment dat de wet ingaat formeel gezien nog tien jaar tijd om de te bewaren archieven klaar te maken voor overbrenging. Het WBA zal hierin ondersteunen en meedenken.

Zodra archieven naar een archiefbewaarplaats zijn overgebracht, geldt niet meer het openbaarheidsregime van de Wob maar dan van de Archiefwet. Dit betekent dat archiefbescheiden na overbrenging in principe openbaar zijn. De openbaarheid volgens de AW geeft de

> **“Een grote en belangrijke verandering is het terugbrengen van de overbrengingstermijn van 20 naar 10 jaar.”**

burger het recht tot kosteloze raadpleging en ander gebruik van archiefbescheiden, zoals het (laten) maken van kopieën. De huidige verwachting is dat de nieuwe Archiefwet op korte termijn geen financiële consequenties heeft op de begroting 2022 van het WBA.

Wet Open Overheid en vervroegde overbrenging (Woo)

De openbaarheid van overheidsinformatie wordt in een aantal wetten geregeld. De Woo vervangt de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob). Dit heeft gevolgen voor de mate van beschikbaarstelling van overheidsinformatie en dus ook voor de werkprocessen bij de gemeenten en het WBA.

De wetgever wil met de invoering van de Woo het handelen van de overheden transparanter maken. Overheidsinformatie wordt beheerd in diverse systemen en wordt na inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet na 10 jaar overgebracht naar het WBA. Het openbaar maken van overheidsinformatie gebeurt dus zowel bij het bestuursorgaan voor jongere processen als bij de archiefdienst voor de informatie ouder dan 10 jaar. Vervroegde overbrenging heeft organisatorische, financiële en juridische consequenties. Door data die eeuwig toegankelijk moet zijn, vervroegd onder het beheer te stellen van de archiefdienst, vallen de data eerder onder archivering in algemeen belang. Hierbij komen de data onder een ander openbaarheids- en bewaarregime, waarbij een diversiteit aan strategieën in een digitaal preserveringsbeleid geborgd zijn, die de authenticiteit en integriteit van de data beschermen. Vervroegde overbrenging zal een belangrijk onderwerp in het beleidsplan 2022 ev. zijn waar de ambitie over dit onderwerp bepaald wordt.

Het WBA én gemeenten zijn bij bovenstaande ontwikkelingen vanuit een eigen verantwoordelijkheid en takenpakket betrokken. Om de samenwerking kracht bij te zetten is de focus van de verantwoordelijke medewerkers binnen de Gemeenschappelijke Regeling gericht op de relatie met de gemeenten. De functionarissen gaan meer (virtueel) naar buiten, werken aan de relatie en weten wat er speelt bij de deelnemers op het gebied van de informatievoorziening. Ze kennen de wetgeving en vertalen dit met de regiefunctionarissen naar de dagelijkse werkwijzen bij de gemeenten. Het WBA zal de deelnemers meenemen bij de consequenties van de nieuwe wetgeving en de hieruit voortvloeiende beleidsdocumenten.

Kortom: het WBA en de aangesloten gemeenten trekken veel samen op. Deze samenwerking neemt toe. Het WBA houdt bij de invulling van de personeelsformatie rekening met de competenties die hierbij horen. We zijn tenslotte graag zoals in onze visie beschreven een sparrings- en gesprekspartner voor de aangesloten gemeenten.







Wet gemeenschappelijke regelingen

Op 3 juli 2020 is het wetsvoorstel “Wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen en enige andere wetten in verband met het versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen” met het advies van de Afdeling Advisering van de Raad van State gepubliceerd. Het wetsvoorstel moet nog behandeld worden door de Tweede en Eerste Kamer, waardoor het gemiddeld nog 2 jaar kan duren voordat de wet inwerking treedt. Omdat het wetsvoorstel diverse wijzigingen met zich meebrengt voor onze gemeenschappelijke regeling (hierna: GR) wil het WBA hier alvast rekening mee houden in de begroting voor 2022. Het gaat hierbij op dit moment om de volgende wijzigingen:

1. De positie van de gemeenteraden wordt versterkt bij de besluitvorming in de GR door middel van:

   - een zienswijzeprocedure, waarbij zienswijzen niet alleen in de begrotingscyclus, maar ook bij het treffen van de regeling en bij voorgenomen besluiten kunnen worden ingediend.
   - een actieve informatieplicht van het bestuur naar de raden
   - de mogelijkheid voor raden om een adviescommissie in te stellen.

2. Gemeenteraden kunnen aanvullende controle-instrumenten creëren, namelijk:

   - via een gemeenschappelijk enquêterecht
   - door een gemeenschappelijke onderzoekscommissie in te stellen
   - door de onderzoeksbevoegdheden van de lokale rekenkamer te verduidelijken.

3. De positie van gemeenteraden wordt verbeterd met betrekking tot het functioneren van de GR door middel van:

   - het aanscherpen van de uittredingsregelingen
   - het aanpassen van de begrotingscyclus (er komt een aanpassing van de termijnen voor het indienen van de kadernota, de ontwerpbegroting en de begroting. Hierdoor sluit de begrotingscyclus van gemeenschappelijke regelingen beter aan op die van gemeenten).
   - het opnemen van de mogelijkheid van evaluatie van de regeling.

Het wetsvoorstel bevat de verplichting om afspraken in de GR te maken rondom bovengenoemde punten, maar laat het gemeentebestuur vrij om invulling te geven aan die afspraken. Zo moet er specifiek in de GR worden opgenomen in geval van welke besluiten of categorieën van besluiten een zienswijzeprocedure zal gelden.

Conform richtlijn 8 van de financiële richtlijnen voor de begroting 2022 van het WBA moet onze regeling binnen twee jaar na inwerkingtreding van het wetsvoorstel in overeenstemming worden gebracht met de gewijzigde wet. We hebben dus nog wel enige tijd, maar conform artikel 1 van de Wgr kan de gemeenschappelijke regeling enkel worden gewijzigd nadat de colleges toestemming hebben verkregen van de gemeenteraden. Hier zal enige tijd overheen gaan, waardoor het WBA graag tijdig start met het maken van afspraken met de gemeenten over de invulling van de wijzigingen in de GR.

2.1.2 E-depot

In de kaderbrief gingen we in op de richtlijnen die door de gemeenten zijn opgesteld rond de ontwikkeling van het E-depot. We zijn tevreden over de huidige werkwijze en de software die we gebruiken om de digitale informatie over te brengen en te beheren. Met alle deelnemers zijn in 2022 aansluitingen gerealiseerd. We zijn blij dat er bij alle gemeenten aandacht en energie is gestoken in deze ontwikkelingen. We krijgen tevens steeds beter inzicht in het applicatielandschap van de gemeenten en de plaatsen waar blijvend te bewaren digitale archieven zijn opgeslagen. Door dit inzicht kunnen we efficiënter in gezamenlijkheid softwaresystemen klaar maken voor de digitale overdracht, aansluitingen plannen en realiseren. Dit vraagt zeker ook aandacht van de deelnemers.

Extra aandacht is nodig voor de eigen WBA beheerorganisatie. De kernrollen zijn geborgd binnen de huidige formatie. Op het gebied van functioneel beheer van de softwarepakketten is in 2021 een stap gezet om de eerste functionaris aan te nemen. Of de beschikbare uren binnen formatie voldoende zijn om te voldoen aan alle ontwikkelingen, wensen en eisen van de toekomst is nog niet helder. Voor 2022 zijn we voor wat betreft het E-depot volledig uitgerust om verdere stappen te zetten. Binnen het WBA zijn buiten het E-depot diverse andere softwareapplicaties in gebruik. Er wordt veel informatie beheerd, bewaard en beschikbaar gesteld en dit wordt alleen maar meer. De privacywet en informatiebeveiliging staan dan ook hoog in het vaandel bij het WBA en haar deelnemers. Of deze applicaties te beheren zijn door onze functioneel beheerder wordt in de gaten gehouden. Bij te weinig capaciteit loopt het WBA risico op het gebied van beveiliging, privacy en auteursrechten maar ook zeker als het gaat om het optimaal gebruik van software.

De huidige structurele kosten voor het E-depot drukken op de reguliere begroting van het WBA. Tot op heden volstaat dit budget om ook de opslagkosten voor alle gemeenten te dekken. We krijgen inzicht wat de aankomende jaren overgebracht gaat worden en wat dit betekent voor de financiële bijdragen van de deelnemers. Voor de begroting van 2022 heeft dit nog geen invloed. De heroverweging van de verdeelsleutel op het gebied van de digitale ontwikkelingen en opslag nemen we mee in de algehele evaluatie en het nieuwe beleidsplan in 2022.

2.1.3 Digitale dienstverlening

Afgelopen jaren heeft het WBA een transitie doorgemaakt onder andere in de wijziging van aanbodgericht naar vraaggericht werken. Dit heeft voor de externe klant geresulteerd in het product Scanning on Demand (SoD). Dossiers die opgevraagd worden en te digitaliseren zijn worden door een externe organisatie gedigitaliseerd en digitaal aangeboden aan de klant. Zeker door het coronavirus heeft dit product een vlucht gekregen. Daarbij past dit product bij de uitdagingen van onze moderne digitale maatschappij. Uiteraard kunnen we dit product ook aanbieden voor de interne klanten, onze deelnemers. Samen met de regiefunctionarissen zijn de wensen en eisen opgehaald voor deze nieuwe dienstverlening. Al snel bleek dat de doorlooptijden van het extern laten digitaliseren niet passen bij deze wensen. Na een eerste onderzoek lijkt het mogelijk om binnen de begroting van het product SoD, te starten met het zelf scannen van de aanvragen. Hiervoor zal een pilot starten om te bekijken of dit daadwerkelijk mogelijk is. Er zal daarbij geïnvesteerd worden in ICT middelen om een scanstraat te realiseren, waarbij het overgrote deel al in huis is. We streven ernaar dit product naar tevredenheid aan te bieden in 2022.

Digitale dienstverlening is meer dan het digitaliseren van de gevraagde fysieke informatie. Door digitaliseringsprojecten van onze deelnemers, betere zoekmogelijkheden binnen de eigen collecties en die van andere instellingen gaat de website van het WBA fungeren als knooppunt van informatie. Maar daarbij ook als platform voor online dienstverlening voor het historisch erfgoed en overheidsinformatie. De website wordt vernieuwd omdat deze op diverse vlakken niet voldoet aan de landelijke wet- en regelgeving en niet past bij de behoefte van de klant en onze organisatie. De structurele lasten kunnen worden opgevangen binnen de begroting.

Om de digitale toegankelijkheid te verbeteren is behoefte aan technologische toepassingen. Het zoeken, vinden en toegang geven tot de informatie (binnen wet- en regelgeving) vraagt om een verbindingslaag tussen de databanken en de website. Centraal staat hier het kunnen doorzoeken en verbinden van content, data, collecties en semantische zoektechnieken, alsmede het aanbieden van de collectie in de vorm van *open data*. De digitale ontwikkelingen en technologische innovaties vragen om aandacht van het WBA. Steeds meer toepassingen maken het werken met informatie makkelijker en zorgen er tevens voor dat informatie slimmer toegankelijk gemaakt kan worden. De digitale innovaties zetten we in om de digitale dienstverlening te verbeteren. Om dit te kunnen realiseren is in de begroting een budget opgenomen voor deze innovaties. Het WBA ontwikkelt graag met de deelnemers mee en zorgt er op deze manier voor dat de organisatie bij de tijd blijft ook al beheren we het verleden.

2.1.4 Evaluatie

In 2022 vindt de evaluatie van de Gemeenschappelijke Regeling plaats. Voor deze evaluatie maken we een plan van aanpak welke wordt voorgelegd aan het Algemeen Bestuur. Samen met het Algemeen Bestuur beschrijven we de doelstelling en uitgangspunten van de evaluatie. Hoewel de gemeenschappelijke regeling voor onbepaalde tijd is aangegaan, is het wenselijk om periodiek aandacht te besteden aan het functioneren van de regeling.

2.1.5 Nieuw beleidsplan

Archieven zijn voor iedereen, want ze gaan over iedereen. Als WBA willen we graag iedereen bereiken en verbinden met onze informatie over het verleden. ‘Het verleden, snel gevonden’! Zoals afgesproken stellen we in 2022 een nieuw beleidsplan vast. Dit doet het WBA samen met haar stakeholders. Het beleid herzien is ook noodzakelijk. In deze periode met het coronavirus is duidelijke geworden wat het belang is van digitaliseren en digitaal werken. Maar er is ook nieuwe wetgeving en daarnaast een digitale wereld die snel verandert. Hierop zal het WBA anticiperen en blijven ontwikkelen, zodat het kan blijven voldoen aan de archiefwettelijke taken. Deze verandering vraagt iets van de organisatie en informatiehuishouding van het WBA, maar ook van de deelnemers.

In het beleid nemen we de uitkomst van de eerder genoemde evaluatie van de Gemeenschappelijke Regeling mee. Alle ontwikkelingen in dit document beschreven gaan uit van ongewijzigd beleid ten opzichte van het huidige beleidsplan. Het specifieke archiefbeleid van het WBA is in 2018 uitgewerkt in een concreet meerjarig beleidsplan. Conform de Nota Verbonden Partijen loopt de periode van dit beleidsplan parallel aan de raadsperiode 2018-2022.

2.1.6 COVID-19

In het jaarverslag 2020 is ingegaan op de effecten van het coronavirus bij het West-Brabants Archief. Ondanks alle maatregelen heeft het virus een positieve bijwerking gehad op de digitalisering en het digitaal

werken binnen de organisatie en onze deelnemers. Binnen het WBA worden de landelijke maatregelen gevolgd, thuiswerken is de norm en wordt er veelvuldig gebruik gemaakt van het videobellen. Tijdens de lockdown zijn de bezoeken aan de studiezaal beperkt en is het product Scanning on Demand gegroeid. Helaas heeft de harde lockdown ervoor gezorgd dat zowel de fysieke dienstverlening als het Scanning on Demand stilgelegd. Dit wil niet zeggen dat er geen dienstverlening meer mogelijk was, aangezien een groot deel van de dienstverlening digitaal plaatsvindt. Tijdens deze periode is het verzoek van de deelnemers ontstaan om tevens gebruik te kunnen maken van de Scanning on Demand functionaliteit zoals eerder beschreven.

COVID-19 heeft zeker effecten op het gebied van personeel. Er zijn meerdere positief geteste medewerkers geweest. De ene zwaarder getroffen dan de andere. Maar dit heeft ervoor gezorgd dat we als WBA streng toezien op het naleven van de maatregelen binnen de organisatie en zijn er protocollen ontwikkelt om te werken op kantoor tijdens de eerste lockdown. Trots zijn we dan ook op de medewerkers die flexibiliteit en doorzettingsvermogen laten zien. Maar ook is er oog voor de persoonlijke levenssfeer van medewerkers. Niet iedereen heeft het makkelijk in deze soms uitzichtloze periode. Het thuiswerken gaat ook in 2022 meer plaatsvinden. Ondanks de nog kilometers fysieke archieven wordt er veelvuldig thuisgewerkt en zal de dienstverlening zo goed als mogelijk doorgang vinden. Het WBA is een hedendaagse werkgever!

2.2 Taakveldindeling

Bij besluit van 5 maart 2016 zijn er een aantal belangrijke wijzigingen doorgevoerd in de comptabele wetgeving voor gemeenten en provincies (BBV). Eén van deze wijzigingen betreft de invoering van zogenaamde uniforme taakvelden. De begroting moet aan de hand van deze landelijk uniforme taakvelden worden opgesteld zodat de begrotingen en realisatiecijfers beter vergelijkbaar zijn voor de informatiebehoeften van derden, zoals het Rijk, de toezichthouders, de EU en het CBS. De overheden blijven vrij in hun programma-indeling, maar zijn wel verplicht deze informatie per taakveld op te nemen in de bijlagen van de begroting en jaarstukken. Voor verbonden partijen is daarbij specifiek aangegeven, middels de gelijknamige notitie van de commissie BBV, dat ook zij deze bijlage moeten opnemen zodat de gemeente de uitgaven m.b.t. de verbonden partijen op hun beurt ook op het juiste taakveld kunnen verantwoorden.

De uitgaven en inkomsten van het WBA betreffen slechts twee taakvelden. Namelijk het algemene taakveld 0.4 Overhead en het taakveld 5.4. Musea. Overige taakvelden hebben geen relevantie voor het werkveld van het WBA (historische archieven). Het taakveld Overhead is feitelijk voor iedere organisatie van toepassing dus ook voor het WBA. Taakveld 5.4 geldt voor het archiefbeheer, dus ook van het WBA, in zijn volledige omvang. De uitzonderingstoevoeging bij dit taakveld maakt al duidelijk dat taakveld 5.5 Cultureel erfgoed niet van toepassing is voor het WBA. Taakveld 5.5 is nadrukkelijk bedoeld voor het cultureel erfgoed in de publieke ruimte en dus specifiek voor driedimensionale objecten met cultuur-historische waarde (monumenten, industrieel erfgoed, e.d.) en voor bijvoorbeeld het opstellen en bijhouden van een historische waardenkaart. Aan zowel de batenkant van het WBA als de lastenkant van de gemeenten wordt de bijdrage van de gemeenten geheel verantwoord op taakveld 5.4.

Gezien bovenstaande zal in de bijlage van deze en toekomstige P&C producten de informatie over de taakvelden op worden genomen. Dat wil zeggen dat in een bijlage de overhead inzichtelijk zal worden gemaakt.

2.3 Investeringen

Eind 2019 zijn de laptops bij het WBA vervangen. De kapitaallasten hiervan vallen vanaf 2022 vrij. Alsdan is er weer ruimte voor een vervolginvestering. Deze behelst dan het totaalpakket aan IT voorzieningen, zoals bij aanvang van het WBA in 2016/2017. De afschrijvingstermijnen van de laptops (drie jaar) en de netwerk- en randapparatuur (zes jaar) vallen dan samen en daarvoor is dan wederom een investeringskrediet nodig.

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	Toelichting	Noodzaak en hoogte van investering nog actueel?
Hardware kantoorautomatisering		55.500			laatste jaar afschrijving 2022 / nieuwe investering per 2023	ja
Totalen	**0**	**55.500**	**0**	**0**		

2.4 Bijdragen van de deelnemers

Deelnemers	2021 bijdragen	2022 bijdragen	2023 bijdragen	2024 bijdragen	2025 bijdragen
Bergen op Zoom	849.389	841.635	841.635	841.635	841.635
Etten-Leur	125.173	124.030	124.030	124.030	124.030
Halderberge	241.405	239.201	239.201	239.201	239.201
Moerdijk	258.170	255.813	255.813	255.813	255.813
Roosendaal	536.456	531.559	531.559	531.559	531.559
Rucphen	100.586	99.667	99.667	99.667	99.667
Steenbergen	135.902	134.662	134.662	134.662	134.662
Woensdrecht	99.468	98.560	98.560	98.560	98.560
Zundert	98.350	97.452	97.452	97.452	97.452
Totaal	**2.444.900**	**2.422.579**	**2.422.579**	**2.422.579**	**2.422.579**

De bijdragen van de deelnemers zijn ten opzichte van het begrotingsjaar 2021, conform de wensen van de deelnemers, met € 22.321 verlaagd.

In de meerjarenraming 2023-2025 zijn geen indexmatige verhogingen toegepast, wederom conform de wensen van de gemeenten zoals vermeld in de richtlijnen kaderbrief begroting 2022.

De bevoorschotting van de gemeentelijke bijdragen vindt per kwartaal plaats

1 januari 2022	40% van het gemeentelijk aandeel
1 april 2022	20% van het gemeentelijk aandeel
1 juli 2022	20% van het gemeentelijk aandeel
1 oktober 2022	20% van het gemeentelijk aandeel

2.5 Kerngegevens

Het WBA is per 1 juli 2016 ingesteld. Aan de gemeenschappelijke regeling nemen negen gemeenten deel. Het werkgebied heeft in totaal ca. 345.000 inwoners.

3. Vaststellingsbesluit

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 12 juli 2021

De voorzitter,

De secretaris,

M.H.M. Korving

4. Begroting 2022

met meerjarenraming 2023-2025

	Exploitatie	Begroting	Begroting	Meerjarenbegroting		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
LASTEN						
Personele lasten	1.577.496	1.657.615	**1.670.102**	1.670.102	1.670.102	1.670.102
Huisvestingslasten	576.827	668.717	**496.187**	496.187	496.187	496.187
Overige exploitatielasten	488.101	439.554	**445.060**	445.060	445.060	445.060
Saldo boekjaar 2020	245.296					
Totaal lasten	**2.887.720**	**2.765.886**	**2.611.349**	**2.611.349**	**2.611.349**	**2.611.349**
BATEN						
Vaste baten	74.352	0	**0**	0	0	0
Variabele baten	222.245	216.249	**188.770**	188.770	188.770	188.770
Opname verhuisreserve	104.737	104.737		0	0	0
Onttrekking reserve	104.744					
Onttrekking voorziening	95.156					
Totaal Baten	**601.234**	**320.986**	**188.770**	**188.770**	**188.770**	**188.770**
Te verdelen onder deelnemers	**2.286.486**	**2.444.900**	**2.422.579**	**2.422.579**	**2.422.579**	**2.422.579**

De lasten en baten voor het WBA worden in onderstaande tabel gepresenteerd. De toelichting per onderdeel is in het volgende hoofdstuk opgenomen. De meerjarenbegroting geeft de ontwikkelingen op programmaniveau weer. De bijdragen voor de deelnemers voor de jaren 2023-2025 zijn in een tabel verwerkt. Voor de jaren na 2022 is geen rekening gehouden met een indexmatige verhoging van lasten en baten.

Twee zaken vallen extra op in deze tabel:

1. De lasten in 2022 zijn ten opzichte van de exploitatie 2020 en begroting 2021 gedaald. Dit komt doordat:
   - De kosten voor het pand Oudenbosch bij de Huisvestingslasten zijn verminderd doordat én de verhuisreserve Oudenbosch is vervallen én de exploitatielasten zijn gedaald i.v.m. de verkoop van het pand. Het WBA is vanaf 1-1-2021 nog slechts huurder.
   - Het vervallen van € 56.000 kosten voor de plustaak Bergen op Zoom in vergelijking met de exploitatie 2020.

2. De variabele baten zijn ten opzichte van de exploitatie 2020 en de begroting 2021 lager. Dit is toe te schrijven aan een lagere opbrengst uit de verhuur van depotruimte en vermindering van inkomsten uit de fysieke dienstverlening.

5. Toelichting begroting

5.1 Toelichting op personele lasten

	Exploitatie	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Omschrijving lasten						
salarissen en sociale lasten	1.470.518	1.587.455	**1.608.092**	1.608.092	1.608.092	1.608.092
opleidingskosten	17.738	22.376	**16.000**	16.000	16.000	16.000
overige personeelskosten	89.240	47.784	**46.010**	46.010	46.010	46.010
Totaal lasten	***1.577.496***	***1.657.615***	***1.670.102***	***1.670.102***	***1.670.102***	***1.670.102***
Omschrijving baten						
Opbrengst detacheringen			**127.435**	127.435	127.435	127.435
Totaal	**1.577.496**	**1.657.615**	**1.542.667**	**1.542.667**	**1.542.667**	**1.542.667**

Tabel Toelichting op de personele lasten

In 2022 werken er 22 personen bij het WBA. Daarmee is de formatie volledig bezet qua kosten. Na het vertrek van medewerkers in een uitloopschaal, ontstaat weer enige ruimte in de personeelsbegroting. Loonsomsturing blijft uitgangspunt van beleid. Omdat er in het verleden al vaker een beroep moest worden gedaan op tijdelijk personeel is vanaf 2022 een klein budget voor flexibele arbeid opgenomen. Om dit te dekken zijn verschillende posten van overige personeelskosten verlaagd.

Vanaf dit begrotingsjaar zijn de inkomsten uit detachering als baten bij de personele lasten opgenomen, dat geeft een zuiverder beeld en sluit aan bij de administratieve inrichting.

Overzicht huisvestingslasten						
	Exploitatie	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2020	2021	2022	2022	2023	2024
Locatie Oudenbosch	157.045	240.759	**63.131**	63.131	63.131	63.131
Locatie Koetshuis	134.522	145.376	**140.173**	140.173	140.173	140.173
Depot Wilhelminaveld	285.260	282.583	**292.883**	292.883	292.883	292.883
Totaal	**576.827**	**668.718**	**496.187**	**496.187**	**496.187**	**496.187**

Tabel Toelichting op de huisvestingskosten

De benodigde depotcapaciteit van ruim 10 kilometer aan het **Wilhelminaveld in Bergen op Zoom** wordt gehuurd van de gemeente Bergen op Zoom. De volledige exploitatie is door het WBA vanaf 2017 overgenomen van de gemeente Bergen op Zoom. Deze exploitatiekosten worden vervolgens voor 3/8 deel doorberekend aan de gemeente, die het depot aan het Wilhelminaveld voor dat deel ook daadwerkelijk voor opslag van museale objecten gebruikt. De kosten betreffen de huur, OZB, energie en onderhoud. De opslagkosten per strekkende meter bedragen voor het Wilhelminaveld ca. € 28.

Het pand aan de **Beukenlaan in Oudenbosch** wordt vanaf 2021 gehuurd van de nieuwe eigenaar. De huurkosten zijn inclusief service- en energiekosten. Voor het vervangend onderhoud is nog steeds een voorziening beschikbaar, die in 2020 is afgeschaald. Vanaf 2021 wordt daarin elk jaar een bedrag van € 5.245 gestort. Door de gunstige resultaten van verkoop en terug huur zijn de kosten per strekkende meter verlaagd van € 30 naar € 13. Daarmee is de opslag in Oudenbosch landelijk gezien zowat het goedkoopst!

Het **Koetshuis in het Markiezenhof** wordt van de gemeente Bergen op Zoom gehuurd voor de huisvesting van de medewerkers en de dienstverlening aan het publiek. De kosten betreffen de huur, OZB, energie en onderhoud.







Specificatie overige exploitatielasten	Exploitatie	Begroting	Begroting	Meerjarenraming		
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bedrijfsvoering	216.310	197.527	**192.897**	192.897	192.897	192.897
Toegankelijkheid	240.291	232.027	**252.163**	252.163	252.163	252.163
Onvoorzien	0	10.000	**0**	0	0	0
Kosten plustaak Bergen op Zoom	31.500	0	**0**	0	0	0
Totaal	**488.101**	**439.554**	**445.060**	**445.060**	**445.060**	**445.060**
Uitsplitsing						
Inhuur derden en accountant	117.234	116.769	**119.703**	119.703	119.703	119.703
Bedrijfsvoering	45.075	35.962	**29.377**	29.377	29.377	29.377
ICT	54.001	44.796	**43.817**	43.817	43.817	43.817
Totaal Bedrijfsvoering	**216.310**	**197.527**	**192.897**	**192.897**	**192.897**	**192.897**
Digitaal beheer	89.289	91.952	**117.774**	117.774	117.774	117.774
Conservering en Toegankelijkheid	48.700	55.075	**48.199**	48.199	48.199	48.199
E-depot	102.302	85.000	**86.190**	86.190	86.190	86.190
Totaal Toegankelijkheid	**240.291**	**232.027**	**252.163**	**252.163**	**252.163**	**252.163**

Tabel Toelichting op de overige exploitatielasten

Zoals elke organisatie kent het WBA kosten die te maken hebben met de bedrijfsvoering en de taakuitoefening oftewel het primaire proces. Het primaire proces van het WBA omschrijven we als (werken aan) toegankelijkheid. Om inzicht te geven in de samenstelling van deze budgetten is bovenstaande specificatie toegevoegd. Voorheen werden deze twee kostenplaatsen nóg verder onderverdeeld. Zo'n te fijnmazige onderverdeling achten we niet langer wenselijk, omdat deze niet alleen de flexibiliteit van het WBA hindert maar ook omdat voortschrijdend inzicht leert dat bijvoorbeeld bedrijfsvoeringskosten bij meerdere kostenplaatsen voorkwamen. En we constateren dat het zinvol is om alle kosten m.b.t. digitalisering en toegankelijkheid onder één noemer te brengen. Het WBA ziet onder andere de budgetten voor Scanning on Demand als E-depot gedeeltelijk als uitwisselbaar.

Het beschikbare budget bedraagt € 445.060 en wordt grotendeels besteed aan contractuele verplichtingen en geoormerkte doelen. Maar daarnaast is bij de kostenplaats Toegankelijkheid ook budget geraamd voor digitale dienstverlening. Daarmee heeft het WBA een stabiel fundament en zijn de voorwaarden voor het kunnen uitvoeren van de plannen en taken voldoende gewaarborgd.

Bedrijfsvoering

De kosten voor inhuur van een WVS-medewerker, voor de inhuur van de accountant en voor de inhuur van de HR- en financiële ondersteuning zijn indexmatig verhoogd.

Eind 2019/begin 2020 is de hardware van het WBA vervangen. Het WBA wil investeren in hoogwaardige, eigentijdse en (voor een termijn van 3 à 4 jaar) toekomstbestendige hard- en software en overige IT-voorzieningen. De ICT-omgeving van het WBA moet aansluiten bij de ambities. Eind 2023/begin 2024 zal het volledige netwerk worden vervangen.

De bedrijfskosten konden wat worden verlaagd; de IT-kosten bleven nagenoeg gelijk.

Toegankelijkheid

De term "Toegankelijkheid" betreft de werkzaamheden in het primaire proces, d.w.z. de wettelijke archieftaken ontsluiten, beschikbaar stellen en toezicht houden.

Het WBA heeft investeringsruimte nodig om zijn ambities waar te kunnen maken. Dat is in deze begroting voldoende geregeld. Het budget digitale dienstverlening wordt in 2022 verhoogd van € 15.000 naar € 40.000. Dit is nodig om te innoveren in de digitale dienstverlening, één van de speerpunten uit het Beleidsplan 2018-2022 en zeer zeker ook in het nieuwe. De gewenste innovatie wordt voor een deel bepaald door de uitkomsten van klantenonderzoeken eind 2019. Dit houdt o.m. in dat het zoek/vind systeem moet worden gemoderniseerd, d.w.z. beter afgestemd op eigentijdse zoekstrategieën van gebruikers. Dit heeft ook gevolgen voor de inrichting en presentatie van de website. In 2021 moet de website geheel zijn vervangen en zal de in 2020/2021 ontwikkelde nieuwe huisstijl ook daarin moeten zijn doorgevoerd. Maar met een eenmalige update van ons digitale "gezicht" zijn we er niet; vanaf 2021 moet er blijvend worden aangepast, verbeterd en uitgebreid.

Uit het budget Toegankelijkheid worden ook de hosting van de website en de opslagkosten van de gedigitaliseerde historische documenten van het WBA betaald. Vooral de opslag is in de periode 2018 -2021 flink toegenomen en dus ook de kosten. Het WBA gaat onderzoeken of, en zo ja hoe het nieuwe E-depot de opslagfunctie van een groot deel van o.m. de gedigitaliseerde bouwdossiers over kan nemen. De opslagkosten per Gigabyte zijn in het E-depot namelijk lager dan in de huidige opslagvoorziening. Omdat dit onderzoek nog voor het bestuurlijk afronden van deze begroting plaats moet vinden, kunnen we nog niet vooruitlopen op de uitkomsten ervan. Mochten er grote, dus positieve, kosteneffecten zijn, dan zal er ofwel een begrotingswijziging komen ofwel een verrekening op basis van een voordelig saldo.

Het WBA heeft in de periode tot en met 2019 fors geïnvesteerd in scanning teneinde veel geraadpleegde historische bronnen in digitale vorm voor raadpleging beschikbaar te stellen. In het Beleidsplan 2018-2022 is aangekondigd dat de eigen digitaliseringsprojecten worden vervangen door digitalisering op verzoek oftewel Scanning on Demand (SoD). Dit is een service door archiefdiensten die vrijwel overal gratis wordt aangeboden. Het WBA levert m.i.v. 2020 een Scanning on Demand service. Burgers kunnen verzoeken indienen die door het WBA worden beoordeeld en de digitale resultaten worden vervolgens kosteloos digitaal beschikbaar gesteld voor iedereen op de website. Op deze wijze wordt concreet vormgegeven aan het principe van aanbod- naar vraaggericht werken. Het eerste jaar van SoD was zeer succesvol, maar werd op het eind even stopgezet vanwege de strenge lockdown in de coronacrisis. De resultaten van SoD leveren een substantiële bijdrage aan de verbetering van de digitale dienstverlening en de digitale toegankelijkheid en zorgt ervoor dat de fysieke uitleningen stevig dalen.

Nieuw vanaf 2021 en dus ook van toepassing in 2022 is het leveren van een scanservice aan de deelnemende gemeenten. Tot op heden worden dossiers analoog uitgeleend en met eigen transport Momenteel loopt een onderzoek naar het voortaan digitaal aanleveren, een Scanning on Demand voor ambtenaren en besturen. Hierom is in de richtlijnen voor deze begroting door gemeenten gevraagd. Net als hiervoor bij de opslag van digitale informatie is er nog onvoldoende inzicht in de werkelijk benodigde organisatie van deze nieuwe service en dus ook nog niet van

de kosten. Maar zoals het WBA in de Kaderbrief al stelde is de verwachting dat het budget voldoende zal zijn.

Ditzelfde geldt overigens ook voor het E-depot. Digitaal gevormde (digital born) informatie moeten worden bewaard en beheerd in een E-depot. Dit stelt een breed scala aan eisen aan o.m. de wijze waarop bestanden worden gevormd, ontsloten en aangeboden. In augustus 2017 heeft het WBA, als één van de eerste archiefdiensten in Nederland, een E-depot aangekocht en geïmplementeerd. Dit E-depot bleek onvoldoende functionaliteiten te hebben en sinds medio 2019 had het WBA de overtuiging dat de doorontwikkeling van dit E-depot in een veel te traag tempo verloopt. Om die reden is in 2019 een nieuwe aanbesteding E-depot gestart met als doel om een direct volledig bruikbaar en functioneel E-depot te verkrijgen. Hierin is het WBA geslaagd en in 2020 is dit nieuwe E-depot volledig ingericht en begin 2021 is het feitelijk in gebruik genomen. Vanaf dat moment konden de aansluittrajecten voor de deelnemende gemeenten weer 100% worden opgepakt. Daarna zijn ook de verbonden partijen betrokken bij het E-depot. De kosten zijn verdeeld als volgt:

-	Licentiekosten Preservica E-depot	€ 40.000
-	Aanvullende ondersteunende software	€ 17.000
-	Externe ondersteuning	€ 19.000
-	Innovatie	€ 10.000
	Totaal E-depot budget	€ 86.000

Kosten plustaak Bergen op Zoom en Roosendaal

Zijn vervallen m.i.v. juli 2020.

Toelichting op de baten

De baten, geraamd op € 188.770, bestaan uit twee componenten:

In de eerste plaats betreft dit de vergoeding voor de detachering van een WBA-medewerker bij de zowel het cultuurcluster (Tongerlohuys) Roosendaal, voor 0,5 fte, als bij het Zeeuws Archief, eveneens voor 0,5 fte. Daarmee worden zijn volledige salariskosten gedekt. In 2022 gaat het om een bedrag van € 127.435.

De tweede component betreft de overige baten, waarin alle inkomsten voor het WBA worden bijeengebracht en verantwoord, uitgezonderd de inkomsten uit detachering van eigen personeel. Het gaat hierbij om:
- leges die het WBA ontvangt voor verleende diensten op basis van de eigen tarievenverordening,
- inkomsten uit verhuur van depotruimte aan derden,
- de vergoeding voor diensten die het WBA levert aan verbonden partijen en
- een vergoeding van kosten voor de exploitatie van het ondergrondse depot aan het Wilhelminaveld.

Deze component is € 61.335 groot.

6.Verdeelsleutel bijdragen deelnemende gemeenten

Als verdeelsleutel is gehanteerd het aantal strekkende meter archief per deelnemer, zoals dat op 1-1-2017 in de archiefbewaarplaats opgenomen is. Daarbij is voor elke gemeente uitgegaan van overbrenging van de overheidsarchieven tot en met 1996 (een overbrengingstermijn van 20 jaar) zoals door de Archiefwet 1995 voorgeschreven. Dit betekent dat overbrengingsachterstanden zijn gekwantificeerd en meegenomen in de totalen van analoge bestanden van de deelnemers. Als voorbeeld: de gemeente Zundert moest in 2017 nog 26 meter gemeentearchief over de periode 1988-1996 overbrengen. Die 26 meter is wel meegerekend bij de meters voor de verdeelsleutel!

Als de digitalisering van de archiefinformatie van de gemeenten doorgaat zoals nu voorzien dan vormen deze vanaf ca. 2020 geen papieren archieven meer. Uiteraard zullen de papieren archieven over de periode 1997 – 2020 nog moeten worden overgebracht naar het WBA. Dit overbrengingsproces zal rond 2030/31 zijn afgerond, uitgaande van een verkorting van de overbrengingstermijn naar 10 jaar. De nog over te brengen omvang aan analoge archieven is begin 2020 gemeten op 1.200 à 1.300 strekkende meter.

De vigerende verdeelsleutel doet het meest recht aan een zuivere kostenverdeling, gericht op de te verrichten werkzaamheden en af te nemen diensten en producten met betrekking tot het klassieke, analoge archief. De verdeelsleutel is ook een vaste d.w.z. dat

aanvullingen of afnames van de hoeveelheid analoog archief geen invloed heeft op de hoogte ervan.

Vanaf 2020 worden echter vrijwel alleen nog maar digitaal gevormde archiefcollecties opgenomen. Deze ontwikkeling kan leiden tot een heroverweging van de verdeelmaatstaf. In 2021/2022 zal die verdeelsleutel onderdeel uitmaken van een analyse en een algehele evaluatie van het WBA over de periode 2016-2022. De opdracht zal door het algemeen bestuur in 2021 worden geformuleerd.

De verdeelsleutel op grond van de omvang van de analoge archieven is als volgt:

Gemeente	meters	%
Bergen op Zoom	3.800	34,74127
Roosendaal	2.400	21,94185
Etten-Leur	560	5,11977
Halderberge	1.080	9,87383
Moerdijk	1.155	10,55952
Rucphen	450	4,11410
Zundert	440	4,02267
Steenbergen	608	5,55860
Woensdrecht	445	4,06839
Totaal	**10.938**	**100**

7. Paragrafen

De paragrafen waaraan in de begroting verplicht aandacht moet worden besteed zijn Financiering en Bedrijfsvoering. In de begroting willen wij extra aandacht besteden aan de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

7.1 Financieringsparagraaf

Liquiditeitsplanning

De exploitatielasten van het West-Brabants Archief worden gedekt door bijdragen van de deelnemers. De in de begroting opgenomen gemeentelijke bijdragen worden elke kwartaal bij de deelnemers in rekening gebracht. Omdat de exploitatielasten merendeels gelijkmatig over het kalenderjaar worden uitgegeven ontstaat gedurende het begrotingsjaar een liquiditeitsoverschot. Het gedeelte van het saldo boven € 250.000 (drempelbedrag per kwartaal) wordt naar de schatkistrekening overgeboekt. De bedrijfsspaarrekening is opgeheven.

Financieringsbehoefte

In 2016 is een lening aangegaan bij de gemeente Bergen op Zoom voor de inrichting van meubilair in het Koetshuis. Investeringen voor de renovatie van de elektronica in de verrijdbare archiefstellingen in het ondergronds depot én voor de vervanging van hardware, beiden gedaan in 2019 met behulp van eigen middelen, worden vanaf 2020 geactiveerd.

Financiële positie

Nagenoeg alle investeringen zijn middels projectfinanciering gefinancierd. Dit betekent ook dat de aflossingen van de geldleningen gelijk zijn aan de afschrijvingen op de activa en dat de rentekosten direct ten laste van de betreffende begrotingsposten worden gebracht (dit is van toepassing bij 'Huisvesting'). De investeringen welke in 2019 zijn gedaan in de renovatie van de archiefstellingen en de vervanging van de hardware, zijn uit eigen middelen gefinancierd. De kapitaallasten voor deze investeringen bestaan dus uit alleen maar afschrijving, zonder rente!

In paragraaf 7.5 van deze begroting is een (meerjarig) geprognosticeerde begin- en eindbalans opgenomen. Er zitten geen geraamde incidentele baten en lasten in de (meerjaren) begroting en geen structurele toevoegingen/onttrekkingen aan reserves.

7.2 Bedrijfsvoeringparagraaf

Personeel

In 2022 zullen 22 personen in vaste dienst werkzaam zijn. De werkelijke loonkosten in 2022 zijn nog steeds vrijwel gelijk aan de loonkosten van de streefformatie van 19,54 fte, zoals beschreven in het Bedrijfsplan uit 2015. Naast deze formatie krijgt het WBA hulp van enthousiaste vrijwilligers.

Het ziekteverzuim van het personeel wordt ingeschat op 3,0%.

Ondersteunende diensten op het gebied van P&O en Financiën worden afgenomen van de gemeente Bergen op Zoom. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten. In 2021 wordt die geëvalueerd en wordt bezien of, en zo ja in welke vorm, die dienstverlening zal worden gecontinueerd.

Onderhoud kapitaalgoederen

Het WBA huurt de archiefkelder in het pand Oudenbosch, wat regulier periodiek onderhoud kent en waarvoor een onderhoudsvoorziening is ingesteld om dit op waarde te houden. In 2020 is het meerjarig onderhoudsplan vernieuwd, op basis waarvan die voorziening actueel en toereikend wordt gehouden. Vanwege de verkoop van het pand in

2020 is de onderhoudsvoorziening afgeschaald en aangepast aan de huursituatie.

Automatisering
In 2021 komt er een volledig nieuwe website. Doorontwikkeling en innovatie vinden vanaf dan elk jaar plaats; de digitale dienstverlening blijft onverkort hoog op de WBA agenda. De website voldoet aan de geactualiseerde Webrichtlijnen overheidswebsites en aan de normen van “Drempels Weg”.

In het Koetshuis is een draadloos netwerk aangelegd. Bedrijfszekerheid, beveiliging en ondersteuning van het beheer zijn afdoende geregeld. Het WBA werkt volledig in de cloud en gebruikt Sharepoint. Voor thuiswerken zijn medewerkers gefaciliteerd.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing
In deze paragraaf wordt ingegaan op de vraag in hoeverre de organisatie in staat is om financiële tegenvallers en risico’s op te vangen. Om dat te kunnen beoordelen is inzicht nodig in de omvang en achtergronden van de aanwezige risico’s en de aanwezige weerstandscapaciteit. Op verzoek van het dagelijks bestuur heeft de accountant van het WBA in 2017 een onderzoek daartoe uitgevoerd. Onder weerstandsvermogen wordt verstaan de algemene reserve bestemd voor het afdekken van mogelijke financiële tegenvallers. Het weerstandsvermogen bestaat uit de algemene reserve onder aftrek van de berekende financiële risico's. De belangrijkste risico's zoals door de accountant geformuleerd betreffen:

- ziekte personeel waarbij de kosten van vervanging voor rekening van de organisatie komen;
- loonstijgingen die niet voorzien zijn;
- E-depot voor zover de hoogte van de kosten niet goed is in te schatten;
- incidentele baten;
- privacy / datalekken die tot boetes kunnen leiden.

Uit zijn onderzoek concludeert de accountant dat de omvang van de financiële risico's gering wordt geacht waardoor de noodzaak om een hoog weerstandsvermogen op te bouwen niet aannemelijk is. Indien een weerstandsvermogen van 5% van de totale kosten wordt aangehouden zou dit al een redelijke buffer voor de organisatie zijn om risico's op 'kortere' termijn op te vangen, die bij het opstellen van de begroting niet bekend waren en waarvan verondersteld mag worden dat deze met het weerstandsvermogen opgevangen moeten worden. Dit advies is medio 2018 met een bestuursbesluit overgenomen en sindsdien is de reserve niet meer gewijzigd.

De GR West-Brabants Archief beschikt over een eigen vermogen. Binnen de mogelijkheden van de fiscale status kan het WBA namelijk een eigen reserve aanleggen. Het algemeen bestuur dient bij positieve exploitatieresultaten daartoe een besluit te nemen.

Naast een reserve beschikt het WBA over een onderhoudsvoorziening die is bestemd voor vervangend onderhoud in de archiefdepots in de kelder van het pand in Oudenbosch. Sinds 1 januari 2021 huurt het WBA dit pand van de nieuwe eigenaar. Elk jaar wordt een bedrag van € 5.245 gestort. Tot en met 2025 zal een deel van deze voorziening worden aangesproken voor de vervanging van de koelinstallatie en brandkleppen.

Uit onderstaande tabel blijkt dat er in de periode 2022-2025 transacties plaats vinden in de voorziening.

Algemene reserve	2022	2023	2024	2025
stand per 1-1	128.073	128.073	128.073	128.073
opname	0	0	0	0
storting	0	0	0	0
stand per 31-12	128.073	128.073	128.073	128.073
Onderhoudsvoorziening				
stand per 1-1	26.872	31.517	36.162	27.254
opname	600	600	14.153	23.019
storting	5.245	5.245	5.245	5.245
stand per 31-12	31.517	36.162	27.254	9.480

Tabel verloop van reserves en voorzieningen

Qua risico's heeft het WBA te maken met drie categorieën, nl. *imagorisico*, *veiligheidsrisico* en *bedrijfsvoeringsrisico*.

Het *imagorisico* heeft betrekking op het niet (kunnen) voldoen aan de verwachtingen van de deelnemers. Het gaat dan specifiek om het uitoefenen van het archieftoezicht en de dienstverlening via rond het E-depot. Om de toezichtdienst tijdig en kwalitatief voldoende te kunnen (blijven) leveren en dus het risico te beperken, heeft het WBA:

- op advies van een externe deskundige de rapportagesystematiek verbeterd intensief contact met Interbestuurlijk Toezicht van de provincie Noord-Brabant om tijdig te worden geïnformeerd over de (nieuwe) eisen die de provincie aan het toezicht stelt en de termijnen waarbinnen rapportages moeten worden toegezonden. Het WBA implementeert die kennis onmiddellijk en stelt de gemeenten ervan op de hoogt;
- Een frequent overleg tussen de archivaris en de archiefinspecteur over actuele zaken;
- Gestructureerd én ad hoc overleg met de deelnemende gemeenten over toezichtaangelegenheden.

De dienstverlening rond het E-depot wordt continu verbeterd, onder andere door:

1. Het niet naar tevredenheid functionerende bestaande E-depot versneld te vervangen door een nieuw, wél volledig functioneel, E-depot. Dit heeft eind 2019 plaatsgevonden en zal niet eerder dan 2025 wederom worden overwogen;

2. Frequent overleg te voeren met alle deelnemende gemeenten over het E-depot, zowel per gemeente als collectief op beleidsmatig als op technisch gebied. Dit overleg wordt steeds meer geïntensiveerd;

3. Externe specialistische expertise in te huren om de voortgang van afgesproken E-depot projecten niet te verstoren. Dit gebeurt in 2020 en 2021. De beheersorganisatie op volle sterkte te brengen. Het E-depotteam van het WBA bestaat uit zeven personen.

Vooral voor het E-depot is het risico hoog. Bij de vorming van het WBA was juist het E-depot de drijfveer van de samenwerking. Het slagen van het E-depot is daarom van eminent belang voor de GR en zijn deelnemers. En om die slaagkans zo groot mogelijk te maken zijn de hierboven onder 1-3 genoemde verbeteracties ondernomen.

Het *veiligheidsrisico* betreft het niet of onvoldoende kunnen voldoen aan de nieuwe privacywetgeving en de eisen voor informatiebeveiliging zoals die worden gesteld in wet- en regelgeving en door de deelnemende gemeenten. Het WBA onderscheidt zich nadrukkelijk van vrijwel alle

andere archiefinstellingen in Nederland door een eigen juriste in dienst te hebben die tevens Functionaris Gegevensbescherming is.
Zij heeft FG-trainingen gevolgd en zij participeert in regionale en landelijke werkgroepen over de AVG. Door haar is een datalek protocol opgesteld en zij heeft alle medewerkers hierover geïnstrueerd. De vereiste registraties worden door haar bijgehouden. Om de risico's van privacyschending zoveel mogelijk te beperken zijn de volgende maatregelen genomen.

1. Het WBA heeft voor alle door haar beheerde archiefcollecties een AVG-controle uitgevoerd en de dossiers welke bijzondere persoonsgegevens bevatten zijn, voor zover zij jonger zijn dan 110 jaar, op beperkt openbaar gezet;

2. Om inzage in beperkt openbare archiefstukken juridisch verantwoord mogelijk te maken heeft het WBA een ontheffingsprocedure vastgesteld en daaraan de bijhorende formulieren toegevoegd;

3. Zowel bij Scanning on Demand als bij de raadpleging van digitale dossiers via onze website, zijn instructies en procedures opgesteld waardoor privacygevoelige documenten niet ter inzage worden gegeven of op de website worden gepubliceerd.

Ontwikkelingen rond de auteurswet worden door de WBA juriste op de voet gevolgd. Zij is actief in de vergroting van haar netwerk. Het WBA organiseert studiedagen en webinars voor de aangesloten gemeenten rond het thema privacy. Het WBA heeft sinds 2019 een eigen informatieveiligheidsbeleid en een informatieveiligheidsplan. Beleid en plan worden jaarlijks gemonitord en geüpdatet. Om alles rond informatieveiligheid te kunnen organiseren is een medewerker opgeleid tot CISO.

Het *bedrijfsvoeringsrisico* behelst het niet kunnen leveren van overeengekomen dienstverlening ten gevolge van een hoog ziekteverzuim. In 2020 was sprake van één langdurig zieke met corona. Zijn taken wat betreft de dienstverlening werden overgenomen door een collega. Om het ziekteverzuim zoveel mogelijk te beperken reageert het management direct op ziektemeldingen. Langdurig verzuim krijgt extra aandacht door middel van zorgvuldig ingezette re-integratieprocessen en persoonlijke aandacht.

7.3 Financiële Kengetallen

In het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV) is bepaald dat gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in zowel de jaarrekening als in de meerjarenbegroting een set van vijf financiële kengetallen dienen op te nemen. Dit zijn kengetallen voor: de netto schuldquote, solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte, grondexploitatie en belastingcapaciteit. De laatste twee zijn voor het WBA niet van toepassing.

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie.

De inhoud van de tabel is bij ministeriële regeling voorgeschreven en bevat ook de ontwikkeling van de kengetallen voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar.

	Jaarrek.	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Kengetallen	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Netto schuldquote	65,68%	21,03%	47,33%	18,44%	30,19%	35,28%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Solvabiliteisratio	54,56%	29,37%	29,33%	25,99%	27,76%	30,41%
Structurele exploitatieruimte	1,17%	0%	0%	0%	0%	0%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeenschappelijke regeling ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe lager de netto schuldquote hoe beter.

Voor de jaarrekening is dit kengetal exact te berekenen per ultimo 2020. Voor de begroting moet de balans min of meer geprognosticeerd worden. Voor de vlottende activa en passiva is dit erg lastig te voorspellen. In de jaarrekening 2020 was het verschil tussen de vlottende activa en passiva € 338.586,-. Het voorstel is om met dit bedrag te rekenen. De vaste passiva zijn wel goed te ramen middels het aflossingsschema van de leningen. Dan wordt de berekening voor de begroting 2021 en verder: passiva minus € 338.586,- / totaal geraamde baten (exclusief mutaties reserves).

Solvabiliteitsratio

Het kengetal solvabiliteitsrisico geeft inzicht in de mate waarin een gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteitsratio hoe beter. Het eigen vermogen van het WBA mag niet meer bedragen dan 5% van de totale kosten.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn. De uitkomst van 0% geeft aan dat de structurele baten en lasten in evenwicht zijn. Er zijn dan geen noemenswaardige incidentele baten of lasten.

7.4 Meerjarenbalans

Hieronder de geprognosticeerde begin- en eindbalans voor zowel het begrotingsjaar als de meerjarenraming, voorafgegaan door de gegevens over 2020 en 2021.

Activa	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Immateriële vaste activa	0					
Materiele vaste activa	104.642	87.440	70.237	125.737	98.346	70.955
Totaal vaste activa	**104.642**	**87.440**	**70.237**	**125.737**	**98.346**	**70.955**
Uitzettingen korter dan 1 jaar	339.558	39.558	39.558	39.558	39.558	39.558
Liquide middelen	150.081	219.001	236.849	237.494	233.477	220.594
Overlopende posten	90.029	90.029	90.029	90.029	90.029	90.029
Totaal vlottende activa	**579.669**	**348.588**	**366.436**	**367.081**	**363.064**	**350.181**
Totaal Activa	**684.311**	**436.028**	**436.673**	**492.818**	**461.410**	**421.136**
Passiva	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Algemene reserve	128.073	128.073	128.073	128.073	128.073	128.073
Resultaat boekjaar	245.296					
Eigen vermogen	**373.369**	**128.073**	**128.073**	**128.073**	**128.073**	**128.073**
Voorzieningen	25.859	26.872	31.517	36.162	27.254	9.480
Vaste schulden	44.000	40.000	36.000	87.500	65.000	42.500
Totaal vaste passiva	**69.859**	**66.872**	**67.517**	**123.662**	**92.254**	**51.980**
Vlottende schulden <1 jaar	83.348	83.348	83.348	83.348	83.348	83.348
Overlopende passiva	157.735	157.735	157.735	157.735	157.735	157.735
Totaal vlottende passiva	**241.082**	**241.082**	**241.082**	**241.082**	**241.082**	**241.082**
Totaal Passiva	**684.311**	**436.028**	**426.673**	**492.818**	**461.410**	**421.136**

Voor de meerjarenbalans zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd.

Immateriële en Materiële vaste activa

De eindbalans van de immateriële en materiële vaste activa wordt bepaald door de geplande afschrijvingen op investeringen en het toevoegen van nieuwe investeringen. In 2023 is gepland om het gehele netwerk te vervangen. De Materiele vaste activa is hiermee opgehoogd met € 55.500.

Uitzettingen korter dan 1 jaar, overlopende posten en vlottende schulden

Uitzettingen korter dan 1 jaar, overlopende posten en vlottende schulden zijn gebaseerd op cijfers van 2020.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn de sluitpost van de meerjarenbalans.

Eigen vermogen en voorzieningen

Aan de voorziening wordt elk jaar een bedrag van € 5.245 toegevoegd. Tot en met het jaar 2025 zal een deel van de voorziening worden aangesproken voor de vervanging van de koelinstallatie en brandkleppen.

Vaste schuld

Hiervoor wordt het aflossingsschema van de huidige leningenportefeuille gehanteerd. In 2023 is gepland om het gehele netwerk te vervangen. De vaste schulden zijn hiermee opgehoogd met € 55.500.

> De bijdragen van de deelnemers zijn ten opzichte van het begrotingsjaar 2021, conform de wensen van de deelnemers, verlaagd.

7.5 Vennootschapsbelasting (Vpb)

Vanaf 1 januari 2016 zijn ook gemeenschappelijke regelingen VPB-plichtig. Bij de oprichting van het WBA is door “Gert Vos BTW-Advies” onder andere een Vpb advies uitgebracht. Later is dit advies overgenomen door de accountant. In dit advies is geconcludeerd dat de activiteiten van het WBA niet te kwalificeren zijn als onderneming in fiscale zin.
Gezien het feit dat sprake is van een structureel nihil-resultaat wordt niet voldaan aan de winstoogmerktoets. Voor het WBA geldt derhalve dat zij niet belastingplichtig is voor de Vpb.

8. Bijlagen

8.1 Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven

Omschrijving van de kapitaaluitgaven	Oorspronkelijk bedrag der kapitaaluitgaven 2022	Vermeerderingen 2022	Vermindering (anders dan door aflossing/afschrijving 2022)	Oorspronkelijk bedrag der kapitaaluitgaven 31-12-2022	Percentage en maatstaf van afschrijving
Meubilair	60.000	0	0	60.000	Lin 15jr
Electronische aandrijving archiefst.	48.910	0	0	48.910	Lin 10jr
Hardware kantoorautomatisering	24.935	0	0	24.935	Lin 3jr
TOTAAL	**133.845**	**0**	**0**	**133.845**	

Omschrijving van de kapitaaluitgaven	Totaal afschrijving op kapitaal uitgaven tot 2022	Vemeerderingen 2022	Afschrijving op kapitaaluitgaven 2022	Boekwaarde 01-01-2022	Boekwaarde 31-12-2022
Meubilair	20.000		4.000	40.000	36.000
Electronische aandrijving archiefst.	9.782		4.891	39.128	34.237
Hardware kantoorautomatisering	16.623		8.312	8.312	0
TOTAAL	**46.405**	**0**	**17.203**	**87.440**	**70.237**

8.2 Reserve en voorziening

Naam reserve of voorziening	Saldo per 1-1-2022	Vermeer-deringen	Verminderingen	Saldo per 31-12-2022
Reserves				
Algemene reserve	128.073	0	0	128.073
Totaal	**128.073**	**0**	**0**	**128.073**
Voorzieningen				
Onderhoud gebouw en inventaris				
Voorzieningen	26.872	5.245	600	31.517
Totaal	**26.872**	**5.245**	**600**	**31.517**

8.3 Staat van langlopende geldleningen 2021

Omschrijving lening	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Datum besluit algemeen bestuur	Jaar van laatste aflossing	Rentepercentage	Restantbedrag geldleningen per 1-1-2022	Rente of het rentebestanddeel 2022	Aflossing of aflossings-bestanddeel 2022	Restant bedrag van de geldlening per 31-12-2022	Opmerkingen
Meubilair	60.000	21-12-2016	2031	2	40.000	800	4.000	36.000	lineair
TOTAAL	**60.000**				**40.000**	**800**	**4.000**	**36.000**	

8.4 Kostenverdeling naar Taakveld 2022

Voor de indeling en terminologie is de Notitie Overhead van de Commissie BBV gebruikt.
Voor 2022 is de verdeling als volgt:

Taakveld 0.4: Bedrijfsvoering	
Leidinggevende primair proces	**122.394**
Managementondersteuning primair proces / facilitaire zaken	**99.022**
Huisvestingskosten	**139.541**
Financiën, toezicht en controle en P&O/HRM	**88.813**
Kosten informatievoorziening en automatisering (ICT)	**80.577**
Kosten juridische zaken	**38.822**
Totaal Bedrijfsvoering	**569.169**
Taakveld 5.4: Musea	**2.064.672**
Totaal kosten WBA	**2.611.349**

De overheadkosten bedragen 21,80 % (in 2021: 21,86 %) van de totale exploitatiekosten.

WBA

Het verleden snel gevonden.

Westbrabantsarchief.nl